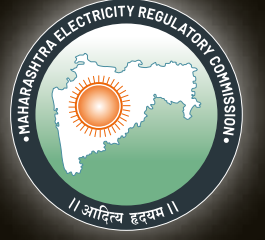

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग
डिजिटल परिवर्तन

**डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!**

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

	पृष्ठक्रमांक
०१ अध्यक्षांचे मनोगत	०१-०२
०२ केवळ नियंत्रक नाही, तर... महाराष्ट्रातील ऊर्जा क्षेत्राचे परिरक्षक!	०३-०६
०३ सर्व काही ठीक होते, परंतु ते नव्हते तोपर्यंत!	०७-०८
०४ एक असाही दिवस आणि आलेल्या प्रसंगावर मात!	०९-१२
०५ परिवर्तन! याला नेहमी विरोध होत असतो.	१३-१६
०६ जेव्हा काळ कठीण होता, तेव्हा एमईआरसीने अधिक कौशल्याने काम केले.	१७-२०
०७ जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते . . . परंतु फक्त उरले सुरलेले!	२१-३६
०८ आघाडीवर राहण्यासाठी, तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!	३७-४६
०९ एमईआरसी ई-नवीनता; क्रांतीचे प्रेरणाकेंद्र!	४७-५०
१० मिळालेले यश कायम ठेवायचे असेल तर भविष्यासाठी तुमच्या योजना सज्ज असल्या पाहिजेत!	५१-५२

**डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!**

अध्यक्षांचे मनोगत

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाचे (आयोग) एकंदरीत छोटे असलेले आकारमान पाहता आयोगाने केलेली कामगिरी विलक्षण आहे. महाराष्ट्र, ह्या देशातील तिसऱ्या क्रमांकाच्या मोठ्या राज्यातील आयोगाची भूमिका अतिशय महत्त्वाची आहे. विजेसारख्या प्रमुख स्रोताचे नियंत्रक म्हणून संपूर्ण जबाबदारी स्वीकारणे हे एक मोठे आव्हान आहे. दोन दशकांहून अधिक काळ, आयोग अनेक वितरण कंपन्या, एजन्सीज् व ग्राहक यांच्यासाठी एकमेव नियंत्रण ठेवणारी संस्था या नात्याने अथक व अचूक कामगिरी करत आहे.

परंतु जेव्हा कोरोनासारखे महामारीचे संकट संपूर्ण जगावर कोसळले तेव्हा आयोगाच्या कामकाजात मोठा अडसर निर्माण झाला होता. त्यामुळे आलेल्या अनेक निर्बंधांमुळे कामाच्या अतिशय महत्त्वाच्या टप्प्याच्या वेळी आयोगाला मोठा फटका बसला होता. अशा भयानक परिस्थितीत यंत्रणा निरंतर सुरू ठेवण्यासाठी विजेच्या वेगाने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता होती. तसे केले नसते तर त्याचा अनेक क्षेत्रांवर विपरित परिणाम झाला असता.

या पुस्तकाद्वारे माझ्या सहकाऱ्यांनी आपल्या कुशाग्र बुद्धिमतेच्या जोरावर एका मोठ्या संकटावर कशी मात केली हे सांगताना मला खूप आनंद होत आहे. या सर्व गोष्टींचा उल्लेख करताना, माझ्या सर्व सहकाऱ्यांनी केलेल्या कामगिरीचा मला अतिशय अभिमान वाटतो. प्रचंड विचारमंथनानंतर त्यांनी जी कामगिरी करून दाखविली त्यामुळे अचानक उद्भवणारे अनेक प्रसंग टाळता आले. या कामगिरीला बचावात्मक उपाययोजना किंवा तात्पुरती व्यवस्था असे संबोधणे योग्य ठरणार नाही.

संजय कुमार

अध्यक्ष, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग

केवळ नियंत्रक नाही, तर...
महाराष्ट्रातील ऊर्जा क्षेत्राचे परिरक्षक!

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

केवळ नियंत्रक नाही, तर...
महाराष्ट्रातील ऊर्जा क्षेत्राचे परिरक्षक!

चला, आपण महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाची ओळख करून घेऊया!

५ ऑगस्ट, १९९९ रोजी विद्युत नियामक आयोग (ईआरसी) कायदा, १९९८ अंतर्गत अध्यक्ष आणि दोन सदस्य यांच्या नेतृत्वाखाली महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाची स्थापना करण्यात आली आणि सध्या विद्युत अधिनियम, २००३ अंतर्गत त्याचे कामकाज सुरू आहे.

आकारमानाने फार मोठ्या नसलेल्या पण महत्त्वाची भूमिका बजावणाऱ्या आयोगाची कार्ये ही: (१) अर्ध-न्यायिक, (२) अर्ध-वैधानिक आणि (३) कार्यकारी या तीन स्वरूपात असतात. आयोगावर विजेचे पारेषण, वितरण आणि व्यापार यासाठी परवाना देणे, वीज निर्मिती, पारेषण, आणि वितरण याचे दर निश्चित करणे, वीज उद्योगात स्पर्धा, कार्यक्षमता आणि काटकसर यांना प्रोत्साहन देणे, अपारंपरिक स्रोतांद्वारे विजेची सह-निर्मिती आणि विजेची निर्मिती यांना प्रोत्साहन देणे, वादविवादांचा निवाडा करणे, सेवेची गुणवत्ता, निरंतरता आणि विश्वासार्हता या संदर्भातील परिमाणांचे निकष निश्चित करणे, कलम ८६(२) अंतर्गत राज्य सरकारला सल्ला देणे, वगैरे जबाबदाऱ्या आहेत.

या कामाचे स्वरूप पाहता, आयोगाला घ्यावे लागणारे अथक परिश्रम व घड्याळाच्या काट्यानुसार अचूक वेळेत काम करण्याची विलक्षण जबाबदारी यांची जाणीव आपल्यास होते. महाराष्ट्रातील वीज वितरण कंपन्या, घरे आणि उद्योगांना वीज पुरवठा करून त्याद्वारे अर्थव्यवस्थेची भरभराट करित पिढ्यान्पिढ्या प्रगतीपथावर नेताना हे कार्य अगदी अचूकपणे व योग्य समतोल राखून केले जावे याची काळजी घेण्याचे मोठे काम आयोग करतो. तसेच या सर्वांमुळे सर्वसामान्य वीज ग्राहकांचा फायदा होईल याचीही काळजी घेतली जाते.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

केवळ नियंत्रक नाही, तर...
महाराष्ट्रातील ऊर्जा क्षेत्राचे परिरक्षक!

वरील पैकी बहुतांश प्रकरणी आपला आदेश पारित करताना आयोगाला ठरवून दिलेल्या प्रक्रियेचा अवलंब करावा लागतो, ज्यामध्ये याचिकाकर्त्यांनी याचिका दाखल करणे, नोटीस बजावणे, सुनावणी घेणे व तदनंतर आदेश पारित करणे यांचा समावेश असतो. वीज दर निश्चित करण्यासारख्या काही गोष्टींसाठी सामान्य जनतेला सूचना/हरकती व अभिप्राय नोंदविण्याची संधी देण्यासाठी जाहीर सुनावणी आयोजित करावी लागते. याचा मुख्यत्वे अर्थ असा आहे की प्रत्यक्ष बैठका, सुनावणी या माध्यमांतून काम करण्याची आयोगाची गेल्या अनेक वर्षांची परंपरा आहे.

या सर्व प्रक्रियेत, नियमांनुसार याचिकाकर्ता किंवा प्रतिवादी किंवा हरकतदार व्यक्तींना/ संस्थांना, त्यांचे निवेदन छापील प्रतीत सादर करावे लागत होते. ही निवेदने त्यानंतर दुसऱ्या पक्षकारांना द्यावी लागत व त्यांना त्यांचे म्हणणे मांडण्यासाठी पुरसा वेळ सुद्धा द्यावा लागत असे. आयोगाकडून नोटिसा/आदेश छापील प्रतीत जारी करण्यात येत होते.

इतकेच नव्हे तर याचिकाकर्ता किंवा प्रतिवादी किंवा हरकतदार व्यक्तींना सुनावणीसाठी दूरवरचा प्रवास करून आयोगाच्या कुलाबा, मुंबई येथील कार्यालयात उपस्थित रहावे लागत होते. त्याशिवाय एखाद्या पक्षकाराला दुसऱ्या पक्षकाराचे निवेदन प्राप्त झाले नाही तर सदर सुनावणी अनेक वेळा पुढे ढकलावी लागत होती.

आयोग आपल्या कार्यालयीन कामकाजासाठी व पत्रव्यवहारासाठी ई-मेलचा उपयोग करत होताच, परंतु दुसऱ्या पक्षकारांना निवेदन प्राप्त न झाल्यामुळे निवाड्याच्या प्रक्रियेला होणाऱ्या विलंबाचा विचार करून, आयोगाने डिजिटल तंत्रज्ञानाचा उपयोग करण्याची प्रक्रिया सुरू केली होती.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

केवळ नियंत्रक नाही, तर...
महाराष्ट्रातील ऊर्जा क्षेत्राचे परिरक्षक!

केंद्रीय वीज नियामक आयोगाने २०१७ मध्ये याचिकांचे ई-फायलिंग करण्यासाठी आपले 'सौदामिनी' पोर्टल अगोदरच सुरू केले होते व त्यांनी आयोगाला आपले ई-फायलिंग पोर्टल सुरू करता यावे यासाठी सहकार्य देऊ केले होते.

गेले दोन दशकांहून अधिक काळ अनेक अध्यक्ष आणि सदस्यांच्या कालावधीत आयोगाने अतिशय उत्तम कामगिरी केली आहे. ऊर्जा क्षेत्रातल्या सातत्याने बदलणाऱ्या परिस्थितीनुसार कायम नाविन्यपूर्ण निर्णय घेऊन आयोगाने यश मिळवत वाटचाल केली आहे.

आयोगाकडून कामकाजासाठी इतर सर्वत्र वापरात असणाऱ्या प्रक्रिया व साधनांचा वापर करण्यात येत होता. त्यामुळे छापिल प्रतीत याचिका सादर करणे व सुनावणीसाठी प्रत्यक्षात हजर राहणे यांचा अवलंब केला जात होता.

**सर्व काही ठीक होते,
परंतु ते नव्हते तोपर्यंत!**

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

सर्व काही ठीक होते,
परंतु ते नव्हते तोपर्यंत!

आयोग सुमारे दोन दशकांहून अधिक काळ विकासासाठी सर्वाधिक महत्त्वाच्या असलेल्या विजेसारख्या घटकाची खरेदी, विक्री, वितरण यावर नियंत्रण ठेवण्याचे प्रमुख काम अतिशय उत्तम प्रकारे करत होता. अचानक एका कठीण प्रसंगामुळे वर्षानुवर्ष ज्या पद्धतीने काम केले जात होते त्या पद्धतीने ते करणे कठीण झाले होते.

आयोग करत असणाऱ्या असंख्य महत्त्वाच्या कामांपैकी, सर्वात मोठे आणि महत्त्वाचे काम होते बहु-वर्षीय वीज दर (एमवायटी) आदेश पारित करणे.

एमवायटी आदेश हे देशातील कोणत्याही वीज नियामक आयोगासाठी सर्वात महत्त्वाचे कार्य असते, कारण ३१ मार्च रोजी जारी केल्या जाणाऱ्या या वीज दर आदेशाचा कोट्यवधी ग्राहकांवर परिणाम होत असतो.

या संदर्भात मार्च महिन्यातील शेवटचे १० दिवस अतिशय महत्त्वाचे असतात. वीज दर आदेश पूर्ण करण्यासाठी अनेक महत्त्वाची कामे पूर्ण करायची असल्यामुळे हा कालावधी अतिशय व्यग्र ठेवणारा आणि निर्णायक असतो. ३१ मार्चपूर्वी शेवटच्या ३-४ दिवसांत चर्चेच्या अनेक फेऱ्या होतात आणि त्यानंतर सखोल विचारविनिमय झाल्यानंतर वीज दर आदेशाला अंतिम स्वरूप दिले जाते.

बहु-वर्षीय वीज दर आदेशाच्या कामाच्या दरम्यान, संपूर्ण डिपार्टमेंट प्रचंड मेहनत घेऊन वेगाने काम करते, ज्यामुळे आयोगाला वीज ग्राहकांपासून ते परवानाधारकांपर्यंत सर्वांच्या हिताचे असे वीज दर आदेश पारित करण्यात मदत होते.

अशा प्रकारे, मार्च २०२० मध्ये प्रत्येक जण वीज दर आदेश बनविण्याच्या कार्यात उत्साहाने उतरला होता. सर्वत्र नेहमीची धावपळ दिसत होती. कार्यालयात सततची ये-जा सुरू होती. महत्त्वाचे निर्णय घेण्यासाठी प्रचंड विचारमंथन केले जात होते. कागदपत्रे, फाइल्स, ई-मेल्स, बैठका... सगळीकडे नेहमीप्रमाणेच 'मार्च महिन्यात दिसून येते तशी' धावाधाव होत होती. डोळ्यासमोर फक्त एकच तारीख होती - ३१ मार्च, २०२०! त्या दिवशी नवीन वीज दर घोषित केले जाणार होते, परंतु कोणालाही कल्पना नव्हती की त्यापूर्वी एक अशी तारीख येणार आहे जेव्हा संपूर्ण जगात उलथापालथ होणार आहे.

**एक असाही दिवस
आणि आलेल्या प्रसंगावर मात!**

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

एक असाही दिवस
आणि आलेल्या प्रसंगावर मात!

२४ मार्च, २०२० हा एक असा दिवस होता जेव्हा संपूर्ण जग संकटाच्या दरीत कोसळले. त्यानंतर झालेले लॉकडाऊनचे परिणाम आणि महामारीचा उद्रेक या गोष्टी सर्वांना माहित आहेतच. आमच्या कथेचा केंद्रबिंदू आहे प्रत्यक्षात लॉकडाऊन लागू झाल्याची तारीख आणि त्यानंतर एमईआरसीने आपल्या कामकाजाची नवीन पद्धती कशी प्रस्थापित केली त्याचा वृत्तांत कथन करणे! प्रभावी कार्यपद्धती म्हणजे काय याचा अर्थ आयोगाने या कठीण प्रसंगी सिद्ध करून दाखविला. ही एक अशी संस्था होती जेथे कामकाजाच्या पारंपरिक पद्धतीचा अधिक प्रमाणात वापर केला जात होता. प्रत्यक्ष सुधारणा आणि स्वाक्षरी करण्यासाठी फाइल्स बनवणे आणि त्या संबंधितांकडे पाठविण्याची गरज होती. महत्त्वाच्या मुद्यांवरील बैठका प्रत्यक्ष भेटीद्वारे घ्याव्या लागत होत्या. बैठकांमध्ये हाताळली जाणारी माहिती अतिशय गोपनीय आणि संवेदनशील असल्यामुळे सर्वाधिक विश्वासाह प्रत्यक्ष संभाषणाच्या पद्धतीची गरज होती. गेले अनेक दशके ज्यांनी पारंपारिक कार्यपद्धतीनुसार आपले कामकाज केले अशा लोकांना वर्षातील सर्वाधिक महत्त्वाच्या दिवसाच्या फक्त सहा दिवस अगोदर अज्ञात अंधान्या विश्वात फेकल्यासारखे झाले होते.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

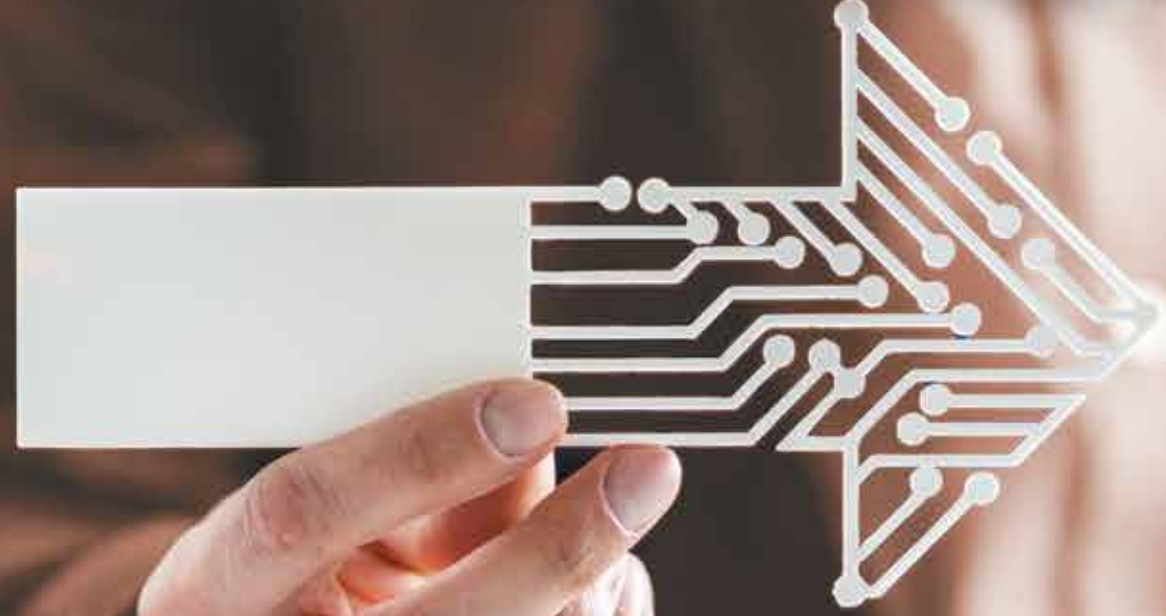
एक असाही दिवस
आणि आलेल्या प्रसंगावर मात!

या लॉकडाऊनचा केवळ आयोगाच्या अंतर्गत कार्यालयीन कामकाजालाच फटका बसला असे नाही, तर त्याचा बाह्य जगातील असंख्य संबंधित, परवानाधारक, विविध सहयोगी, सल्लागार, एजन्सीज्, ग्राहक यांचा देखील खूप गोंधळ उडाला होता. सर्व काही ठप्प झाले होते आणि अवघे सहा दिवस उरले होते व या अचानक उद्भवलेल्या प्रसंगाला सामोरे जावे लागणार होते, ज्याची कोणतीही पूर्वतयारी करण्यात आली नव्हती. अशा वेळी वर्ष '२०२०-२१' साठी नवीन वीज दर सादर करण्याचे सर्वाधिक महत्त्वाचे काम पूर्ण करायचे होते!

परिवर्तन!

याला नेहमी विरोध होत असतो.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

परिवर्तन!
याला नेहमी विरोध होत असतो.

काळ जसजसा अखंडपणे पुढे सरकत होता तशी आयोगाची टिम देखील लाखो हितसंबंधितांच्या अपेक्षा पूर्ण करण्याचे खडतर काम पूर्ण करत होती. हे काम कोणत्याही नकाशा किंवा साधनसामग्रीचा आधार न घेता एखाद्या अतिशय कठीण बर्फाच्छादित शिखरावर चढाई करण्याएवढे अवघड होते. या मोहिमेचे एकमेव ध्येय होते ते म्हणजे, शिखर तर सर करायचेच; परंतु त्याचबरोबर असाध्य यश देखील साध्य करायचे! जगात संपूर्ण परिवर्तन झाले आहे याची एक जाणीव मनात होती. त्यामुळे आयोगामध्ये संपूर्ण परिवर्तन करायचे आणि जीवनात आमूलाग्र परिवर्तन घडविणाऱ्या परिवर्तनाचा अंगीकार करायचा का, याचा ठाम निर्णय घेण्याची गरज होती. त्यामुळे अगदी आगळ्यावेगळ्या मार्गाचा अवलंब करण्याची गरज पडणार होती. हे मार्ग नवीन होते, त्यामुळे त्यात चुका होण्याची किंवा अपयश येण्याची शक्यता होती किंवा दीर्घ कालावधीत मिळणाऱ्या यशावर त्याचा परिणाम होण्याची शक्यता होती.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

परिवर्तन!
याला नेहमी विरोध होत असतो.

आपल्या नेहमीच्या कामकाज पध्दतीत प्रचंड प्रमाणात बदल घडवून आणण्यासाठी आयोग सज्ज होता का? इतिहास असे सांगतो की माणसाने नेहमीच परिवर्तनाचा एकतर विरोध केला आहे किंवा ते नाराजीने अथवा भीतीने स्वीकारले आहे. आयोगाचा अनुभव देखील काही वेगळा नव्हता. ज्यांना जुन्याच यंत्रणा आणि प्रक्रिया अगदी अचूक आहेत, डिजिटल स्वाक्षरी पेक्षा प्रत्यक्ष स्वाक्षरी करणेच योग्य आहे, क्लाउडच्या तुलनेत कपाटामध्ये फाईल कुलुपात ठेवणे सुरक्षित आहे, ऑनलाईन ट्रान्सफरपेक्षा चेकने व्यवहार करणे अधिक विश्वासार्ह वाटते, प्रत्यक्ष मिटिंग्स घेतल्यास त्या अधिक कार्यक्षम पद्धतीने घेता येतात किंवा त्यात अधिक निर्णय घेतले जातात असा समज असलेल्या व्यक्तींना त्यांनी ज्या पद्धतीने काम केले त्या पद्धती आता कालबाह्य होत आहेत आणि 'आता पारंपरिक पद्धतीने' काम करण्याचा पर्याय उपलब्ध नाही यांची जाणीव झाली होती!

A group of people wearing white protective suits with blue accents and blue face masks are walking in a busy, outdoor setting, likely a market or a public area. The suits are full-body, including hoods and gloves. Some individuals are carrying papers or bags. The background shows a crowded street with various structures and people, suggesting a public health intervention or a controlled movement in a high-risk area.

**जेव्हा काळ कटीण होता,
तेव्हा एमईआरसीने अधिक कौशल्याने काम केले!**

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जेव्हा काळ कठीण होता,
तेव्हा एमईआरसीने अधिक कौशल्याने काम केले!

कोविड १९ मुळे २४ मार्च, २०२० रोजी संपूर्ण देशभर लॉकडाऊन लावण्यात आला. तत्पूर्वी, आयोगाने सुमारे २१ वीज कंपन्यांसाठी बहु-वर्षीय वीज दर याचिकांवरील सुनावणीची प्रक्रिया पूर्ण केली होती. ३१ मार्च, २०२० रोजी त्यांवर आदेश जाहीर केले जाणार होते, कारण १ एप्रिल, २०२० पासून त्यांची अंमलबजावणी करणे क्रमप्राप्त होते. एमवायटी आदेशाचे काम अगदी अंतिम टप्प्यात आले असले तरी सुद्धा काही महत्त्वाच्या मुद्द्यांवरील चर्चा अजून बाकी होत्या. परंतु लॉकडाऊन सुरू झाल्यामुळे प्रत्यक्ष बैठका घेणे (जी या प्रक्रियेतील नियमित स्वरूपाची बाब होती) पूर्णपणे अशक्य होते.

आयोगाने आपल्या कर्मचाऱ्यांना “आयोगाच्या संपूर्ण कामकाजात बदल करून ते डिजिटल पद्धतीने करण्यास सांगितले आणि ते तंत्रज्ञानाधिष्ठित करून प्रत्येकाला अगदी सहज शक्य होईल याची काळजी घेण्यास सांगितले. त्यानुसार आयोगातील टीमने तांत्रिक बाबींचा अभ्यास सुरू केला.”

प्रत्येक माहिती, डेटा, कामकाज, अंमलबजावणी, विचारविनिमय या गोष्टी डिजिटल पद्धतीने करण्याची गरज निर्माण झाली होती. पूर्वापार वापरात असणारे ई-मेल्स अशा वेळी उपयुक्त होते आणि त्यांचा उपयोगही केला जात होता. परंतु इतर प्रत्येक गोष्टीत तात्काळ परिवर्तन करण्याची गरज निर्माण झाली होती.

अशा वेळी आयोगातील टीमला कोणताही कार्यक्षम पर्याय मिळत नाही असे म्हणणे योग्य नव्हते. कोणतीही गोष्ट योग्य वेळी न पुरविणे हा पर्याय नव्हता. अपयश हा निश्चितच पर्याय नव्हता.

त्यामुळे आयोगातील टीमने महामारीच्या काळात निर्माण झालेल्या निर्बंधाना तोंड देण्यासाठी एक कृती योजना तयार करण्याचे ठरविले. प्रत्येक उपलब्ध डिजिटल साधन, कार्यपद्धती, तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रात उपलब्ध असलेल्या विद्यमान प्रक्रिया यांचा त्यांनी अभ्यास करण्यास सुरूवात केली. अशा पर्यायांचा शोध घेण्यास सुरूवात केली ज्यांची अंतर्गत आणि बाहेरील स्तरांवर अगदी सहज आणि तातडीने अंमलबजावणी करता येईल, ते समजून घेता येतील आणि दीर्घ

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्व!

जेव्हा काळ कठीण होता,
तेव्हा एमईआरसीने अधिक कौशल्याने काम केले!

जेव्हा काळ कठीण होता,
तेव्हा एमईआरसीने अधिक कौशल्याने काम केल!

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्व!

कालावधीत त्यांचा वापर करता येईल. जरी प्रत्येक व्यक्तीला काही लोकप्रिय व प्रसिद्ध ॲप्सची, त्यांच्या व्हॉइस आणि व्हिडिओ कॉलिंगच्या वैशिष्ट्यांची सवय झाली होती आणि कॉन्फरन्ससाठी त्यांचा जागतिक पातळीवर उपयोग केला जात होता, तरीसुद्धा गोपनीय माहितीचे संयोजन करण्यासाठी एखादा सुरक्षित पर्याय शोधणे आवश्यक होते. खास करून आगामी बहु-वर्षीय वीज दराच्या आदेशाला अंतिम स्वरूप देण्याचे काम हाताळण्यासाठी अशा पर्यायाची गरज होती.

विविध विषयांवरील मुद्दे/नोट्स पाठविण्यासाठी ई-मेलचा वापर करण्यात आला. तसेच संबंधितांबरोबर चर्चा करण्यासाठी विविध तंत्रज्ञानावर आधारित प्लॅटफॉर्मवरील कॉन्फरन्स कॉल सुविधांचा वापर करण्यात आला.

अनेकांना हे परिवर्तन स्वीकारायला लावण्याची जरी आवश्यकता होती तरी इतक्या अल्पावधीत हे काम करणे तितके सोपे नव्हते. अशा प्रकारे सर्व प्रयत्न करून ३० मार्च २०२० रोजी नियोजित तारखेच्या आत बहु-वर्षीय वीज दराचे आदेश जारी करण्यात आले. आयोगाच्या कारभारात अशा प्रकारे डिजिटल माध्यमांचा उपयोग करण्याची ही फक्त सुरुवात होती. हे सर्व करताना लोकांच्या चिंता आणि आक्षेप याकडे दुर्लक्ष न करता प्रत्येकाची मते, शंका यावर विचारविनिमय करून या प्रक्रियेत त्या गोष्टींचा समावेश करण्यात आला आणि ही संपूर्ण प्रक्रिया यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यात आली.

जे वाट पाहतात
त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

एमवायटी आदेश घोषित करण्यात आले असले तरी, कोविडच्या कालावधीत आयोगाकडे संबंधितांकडून ई-मेलवर याचिका येतच होत्या. त्यातील काहींमध्ये तातडीच्या सुनावणीची विनंती करण्यात आली होती. त्यामुळे थांबण्यासाठी वेळ नव्हता. पण त्याच वेळी निर्बंध, लॉकडाऊन, प्रत्यक्ष भेटी घेण्यावरील बंधने ही वस्तुस्थिती होती. तरीही कोणतेही प्रश्न उपस्थित न करता आयोगाची कामे पूर्ण करायची होती. हे असे काम होते ज्यात अंतर्गत कर्मचारी आणि बाह्य वितरण कंपन्या, ग्राहक, भागीदार, कर्मचारी, सल्लागार अशा विविध विभागांतील सर्व संबंधितांसाठी प्रक्रिया राबविणे आवश्यक होते!

तेव्हा प्रदीर्घ काळ चाललेल्या लॉकडाऊनच्या प्रतिबंधांवर मात करण्यासाठी आयोगामधील टिमने आखलेल्या नव्या कृती योजनेचा आपण आढावा घेऊ या. प्रत्यक्ष सुनावणीशिवाय विविध क्षेत्रातील सर्व संबंधितांसोबत सुरळीतपणे कामकाज चालावे यासाठी आयोगाला कमीत कमी अडथळ्यांशिवाय किंवा त्याविना काम करणे आवश्यक होते. या कामकाजातील प्रक्रियांमध्ये करावयाचे परिवर्तन कोणत्याही चुकांशिवाय होणे आवश्यक होते.

आपल्याला माहित आहेच की, कोविड-१९च्या महामारीचा कालावधी सुरू होण्यापूर्वी, आयोगाद्वारा त्यांच्या कोर्टरूममध्ये सुनावणी घेतली जात होती. महामारीमुळे निर्माण झालेल्या विविध निर्बंधांमुळे सर्व राज्यांतील आयोगांमधील सुनावण्या बंद झाल्या होत्या.

अशा प्रकारे काम बंद होऊ शकते याची पूर्वी कल्पना देखील केली नव्हती. त्यामुळे आयोगामधील टिमने सर्व संबंधितांना सुनावणीसाठी मुंबईपर्यंत प्रवास करावा न लागता सुनावणीमध्ये सहभागी होता येईल अशा काहीतरी उपाययोजना करण्याचे उद्दिष्ट डोळ्यासमोर ठेवले. अचानक उद्भवलेल्या या परिवर्तनाच्या परिस्थितीत कोणीही मागे राहणार नाही याची काळजी देखील या टिमने घेतली.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

११ मे, २०२० रोजी आयोगाने तातडीच्या प्रकरणांची सुनावणी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे घेण्याचे निर्देश जारी केले:

- सर्व संबंधितांना त्यांच्या याचिका अर्ज/ निवेदने ई-मेलद्वारे सादर करता येणार होती आणि त्यासोबत एकदा आयोगाच्या कार्यालयाचे कामकाज पूर्ववत सुरू झाले की छापील प्रती सादर करण्याचे हमीपत्र द्यायचे होते.
- संबंधित पक्षकारांना ई-सुनावणी मध्ये सहभागी होण्यासाठी लिंक पाठवण्यात येणार होत्या. इतरांना संकेत-स्थळावर उपलब्ध असलेल्या लिंकवर ई-सुनावणीची प्रक्रिया पाहता येणार होती.
- वकील/ पक्षकारांचे प्रतिनिधी यांना ई-सुनावणी मध्ये सहभागी होण्यासाठी एक-दोन दिवस अगोदर एक चाचणी/सराव सत्र आयोजित करण्यात आले होते, त्यामुळे त्यांना या ई-सुनावणीच्या प्रक्रियेची माहिती झाली.

वरील कार्यपद्धतीनुसार, १४ मे, २०२० रोजी पहिली ई-सुनावणी आयोजित करण्यात आली. अशा प्रकारे संपूर्ण देशभर लॉकडाऊन जारी करण्यात आल्यानंतर दीड महिन्यांच्या कालावधीत डिजिटल तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून आयोगाने सुनावणीची प्रक्रिया पूर्ववत सुरू केली.

तदनंतरच्या दोन महिन्यांच्या कालावधीत ७२ प्रकरणांच्या ई-सुनावणीचे कामकाज सुरळीतपणे पार पाडल्यानंतर मिळालेला अनुभव आणि संबंधितांकडून मिळालेला सकारात्मक प्रतिसाद यामुळे १३ जुलै, २०२० रोजी आयोगाने ई-सुनावणीची प्रक्रिया फक्त तातडीच्या प्रकरणांपुरती मर्यादित न ठेवता सर्व प्रकरणांसाठी सुरू करण्याचे निर्देश जारी केले.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

त्यानंतर १७ सप्टेंबर, २०२० रोजी जाहीर सुनावणीसाठी देखील ई-सुनावणीची कार्यपद्धती सुरू करण्यात आली. यामध्ये कोणाही व्यक्तीला आपले मत मांडण्याची संधी देण्याची विनंती करता येणे शक्य होणार होते.

मे २०२० मध्ये सुरू झालेल्या ई-सुनावणीच्या प्रक्रियेच्या सहाय्याने फेब्रुवारी २०२१ पर्यंत आयोगाने सुमारे २०० प्रकरणांसाठी ई-सुनावणीच्या कार्यपद्धतीचा उपयोग केला. त्यानंतर अनेक संबंधितांनी आयोगाला ई-सुनावणीची प्रक्रिया सुरूच ठेवण्याची विनंती केली, कारण त्यामुळे प्रत्यक्ष सुनावणीसाठी उपस्थित राहण्यासाठी करावा लागणारा प्रवास टाळणे शक्य झाले होते आणि त्यांचा वेळ आणि पैसा या दोन्हीची त्यामुळे बचत झाली. आयोगाने १८ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी संमिश्र सुनावणीसाठी प्रोटोकॉल जारी केले ज्यामध्ये एखाद्या पक्षकाराने आयोगाला प्रत्यक्ष सुनावणीची खास विनंती केली नसल्यास ई-सुनावणीची प्रक्रिया ही नियमित स्वरूपाची प्रक्रिया म्हणून ठरविण्यात आली.

ई-सुनावणीच्या प्लॅटफॉर्मची कार्यपद्धती सुरू करण्याबरोबरच आयोगाच्या आयटी टीमने प्रत्येक सुनावणीच्या अगोदर आयोजित केलेल्या चाचणी/सराव सत्रांमुळे सर्व ई-सुनावण्यांचे कामकाज सुरळीतपणे पार पडले. फक्त एक-दोन अपवादत्मक प्रसंगांच्या वेळी, ज्यामध्ये पक्षकारांच्या बाजूला काही समस्या निर्माण झाल्या होत्या, आयोगाने नियोजित ई-सुनावणी पुढील तारखेला आयोजित केली होती.

ई-सुनावणीच्या प्लॅटफॉर्मच्या संदर्भात करण्यात आलेल्या सुधारणांबरोबरच, ई-फायलिंगच्या संदर्भातील काम देखील जोरात सुरू होते. ई-फायलिंगच्या प्लॅटफॉर्मची बिटा आवृत्ती १ मे, २०२१ रोजी सुरू करण्यात आली. छापील प्रत सादर करण्याबरोबरच आयोगाने ई-फायलिंगची प्रक्रिया बंधनकारक केली.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

१५ ऑगस्ट, २०१९ रोजी, ई-सुनावणीची अंतिम आवृत्ती सुरू करण्यात आली. सर्वप्रथम ई-फायलिंगच्या प्लॅटफॉर्मवर याचिका सादर करून त्यानंतर आयोगाच्या कार्यालयात छापील प्रत सादर करणे बंधनकारक करण्यात आले होते. ज्यांना डिजिटल तंत्रज्ञानाची सुविधा उपलब्ध नव्हती अशा लोकांसाठी आयोगाच्या आयटी टिमने त्यांच्या याचिकांचे डिजिटल स्वरूपात रूपांतर केले आणि ती ई-फायलिंग प्लॅटफॉर्मवर अपलोड केली.

ई-फायलिंग पोर्टल वापरण्यामुळे एकदा का एखादा दस्तऐवज त्या पोर्टलवर अपलोड केला की तो त्या प्रकरणाशी संबंधित सर्व पक्षकारांना उपलब्ध होतो. त्यामुळे पक्षकाराला एखाद्या दस्तऐवजाची प्रत न मिळण्याची समस्या आपोआप दूर झाली.

कोविड १९ च्या लॉकडाऊनला सुरुवात झाल्यापासून, याचिका दाखल करणे आणि त्यांची सुनावणी यासाठी डिजिटल तंत्रज्ञानाचा उपयोग करण्यासाठी, आयोगाने वर नमूद केल्याप्रमाणे अनेक निर्देश जारी केले. ही सर्व प्रक्रीया आपल्या कामकाजाबाबतच्या विनियमांमध्ये समाविष्ट करण्यासाठी आयोगाने १८ जून, २०२२ रोजी विनियमांचा कच्चा मसुदा तयार केला व तो जारी केला. जनतेकडून सूचना व हरकती घेण्याची प्रक्रिया पूर्ण केल्यानंतर, १८ ऑक्टोबर, २०२२ रोजी मविनिआ (कामकाजाचे नियम आणि शुल्क व आकार) विनियम २०२२ अधिसूचित करण्यात आले.

त्यानंतर विनियमांमधील तरतुदीनुसार, १४ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी याचिका दाखल करणे आणि ई-सुनावणीच्या कार्यपद्धती निर्देश जारी करण्यात आले. त्यातील प्रमुख वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे:

- १) ई-फायलिंग पोर्टलवर याचिका दाखल करणे बंधनकारक आहे. छापील प्रत दाखल करू नये.
- २) सुनावणीसाठी ई-सुनावणी हा पर्याय बंधनकारक आहे. परंतु एखाद्या पक्षकाराने प्रत्यक्ष सुनावणीची विनंती केल्यास आयोग त्याला परवानगी देऊ शकते.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

- ३) जन सुनावणी देखील फक्त ई-सुनावणीच्या पद्धतीने घेण्यात येईल. आवश्यक असल्यास, जन सुनावणीमध्ये सहभागी होण्याची इच्छा असलेल्या संबंधितांना सहभागी होणे सुलभ व्हावे आणि सुविधा उपलब्ध व्हावी यासाठी वेगवेगळ्या ठिकाणी आयोगाद्वारा सुविधा केंद्रे उभारली जाऊ शकतात.
- ४) आयोगाच्या संकेत-स्थळावर उपलब्ध असलेल्या लिंकद्वारे ई-सुनावणीचे प्रत्यक्ष प्रसारण करण्यात येईल. त्यामुळे आयोगाच्या संकेत-स्थळावरील त्या लिंकच्या सहाय्याने कोणीही प्रत्यक्ष सुनावणी अतिशय व्यवस्थितपणे पाहू शकेल.

सुनावणी बरोबरच, आयोगाने विविध समस्यांशी संबंधित बैठकांचे आयोजन करण्यासाठी व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगचा उपयोग करण्यास सुरुवात केली, जसे:

- १) कोविड १९ च्या महामारीच्या दरम्यान असलेल्या लॉकडाऊनमध्ये मीटर रिडींग न घेण्यामुळे दिल्या जाणाऱ्या सरासरी देयकांमुळे ग्राहकांमध्ये निर्माण झालेल्या अस्वस्थतेबाबत वीज वितरण कंपन्यांबरोबर ई-बैठक घेऊन निर्देश दिले.
- २) १२ ऑक्टोबर, २०२० रोजी मुंबईत झालेल्या पारेषण वाहिन्यांतील बिघाडाच्या संदर्भातील बैठक आणि त्यानंतर स्थापन करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय समितीचे कामकाज हे ई-मीटींग स्वरूपात झाले.
- ३) सर्व संबंधितांबरोबर (वीजनिर्माते आणि वितरण कंपन्या) नियमित ई-बैठका घेऊन एसएलडीसी मध्ये तफावतीच्या हिशोबपूर्तीच्या कार्यपध्दतीची (डेव्हिएशन सेटलमेंट मेकॅनिझम) अंमलबजावणी करणे.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

नवीन कार्यपद्धतींचा स्वीकार करणे आणि कमीत कमी कालावधीत जास्तीत जास्त कार्यक्षमता साध्य करण्यासाठी त्याचा अवलंब करणे याकरिता आवश्यक गोष्टींची पूर्तता करणे आणि सर्व सहभागींसाठी सुरक्षेची काळजी घेण्यासाठी जिद्द, खंबीरपणा आणि उद्योजकता यांची आवश्यकता होती. कोणत्याही परिस्थितीत आयोगावर असलेल्या प्रमुख जबाबदारीच्या बाबतीत कोणतीही तडजोड न करता राष्ट्रीय धोरणाची पूर्तता करण्यासाठी प्रत्येक उपाययोजना करण्यात आली.

तेव्हा एक सुरुवात म्हणून आयोगाने आपले सुनावणीचे सत्र (जे पूर्वी प्रत्यक्षपणे घेतले जात होते) सर्व संबंधितांसाठी आयोगाच्या संकेत-स्थळावर थेट प्रक्षेपित करून उपलब्ध करून दिले. त्यामुळे मोठ्या संख्येने सर्व संबंधितांना ही सुनावणी प्रत्यक्ष पाहणे शक्य झाले. कालांतराने याचा एक फायदा असा झाला की, जास्तीत जास्त संख्येने सहभागींना ती सुनावणी प्रत्यक्ष उपलब्ध झाली आणि जास्तीत जास्त लोक या सत्रात सहभागी होऊ लागले, त्यात रस घेऊ लागले आणि प्रत्यक्ष सुनावणीच्या तुलनेत पूर्वीपेक्षा त्याचा प्रचंड फायदा होऊ लागला! त्यामुळे परिस्थितीत अनपेक्षित बदल झाला. महामारीच्या कालावधीत निर्माण झालेल्या समस्यांवर मात करण्यासाठी एक पर्यायी पद्धती म्हणून सुरू करण्यात आलेल्या या कार्यपद्धतीचा एक अविस्मरणीय शोध म्हणून लाभ होऊ लागला, जी लवकरच यशाचा एक नवीन टप्पा पार करण्यासाठी तयार होती.

हे मिळालेले यश आयोगाचे मनोबल वाढवणारे होते. त्यामुळे आयोगाने आपल्या प्रक्रियांमध्ये मोठे फेरबदल करण्याचा निर्णय घेतला. या प्रयत्नात, आयोगाने पारदर्शकता आणि सहभाग वाढविण्यासाठी विविध तांत्रिक उपाययोजनांचा अवलंब केला, सातत्याने सर्व संबंधितांसाठी सुनावणी/जाहीर सुनावणी प्रक्रिया उपलब्ध होईल याची काळजी घेतली.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

महाराष्ट्रातील काही दूरवरच्या शहरातील वीज ग्राहक आता, त्याच्या स्वतःच्या गावातून कोणताही त्रास न घेता आयोगाची सुनावणी पाहू शकतो जो त्याच्यासाठी एक फार मोठा फायदा आहे! त्याला आता कोणताही प्रवास न करता, त्याच्यासारख्या इतर शेकडो लोकांसोबत सुनावणीत उपस्थित राहता येते आणि त्यामुळे आयोग व ग्राहक दोघांचाही ह्या प्रक्रियेत खूप फायदा झाला.

सर्व संबंधितांच्या सोयीसाठी, आयोगाने सुनावणीचे कामकाज सुरळीत चालावे यासाठी, ई-सुनावणी/ई-जन सुनावणी प्रक्रियेदरम्यान 'काय करावे व काय करू नये', प्रक्रियेची कार्यपद्धती इत्यादी गोष्टी नमूद करणारे निर्देश व मार्गदर्शक सूचना जारी केल्या आहेत.

अनेक वेळा हे सिद्ध झाले आहे की, कोणतीही गोष्ट किती यशस्वी होईल याचा आपण अंदाज करू शकत नाही. कधी कधी हे यश फार मोठे असते आणि खास करून प्रतिकूल परिस्थिती व आव्हाने समोर असतील आणि अयशस्वी होण्याची थोडीफार जरी शक्यता असेल तर आपण प्रयत्न करणे मात्र सोडून देता कामा नये. आपण प्रयत्नच केला नाही तर काय होऊ शकते आपल्याला कसे समजेल?

आयोगाचा वेग, निश्चय, खंबीरपणा हा, वैयक्तिक व संस्था, अशा दोन्ही पातळ्यांसाठी दीर्घकाळपर्यंत एक आदर्श उदाहरण आहे.

नवनवीन आणि अधिक चांगल्या तंत्रज्ञानातील सुधारणांमुळे प्रक्रियांमध्ये आमूलाग्र झालेले परिवर्तन व सुधारणा यामुळे उत्साह वाढल्यामुळे तसेच आतील व बाहेरील सर्व संबंधितांना त्यामुळे होणाऱ्या फायद्यांचा विचार करून, आयोगाने आता ई-सुनावणीची प्रक्रिया आपल्या नेहमीच्या कामकाजाचा भाग बनविली आहे.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

आतापर्यंत १००० पेक्षा अधिक ई-सुनावण्या आणि सुमारे ५० जाहीर ई-सुनावण्यांचे आयोजन करून आयोगाने ही नवी कार्यपद्धती अतिशय उत्तम यशासह प्रस्थापित केली आहे. या प्रक्रियेत सर्व संबंधितांची गोपनीयता, महत्त्वाच्या माहितीची सुरक्षा, कामकाजाची सुलभता आणि सहजता याबद्दलची भीती आणि सर्व शंकांचे निरसन करण्यात आले आहे. ह्या नव्या तंत्रज्ञानावर आधारीत प्रगतीच्या या मार्गात आयोगाने सर्व वयोगटातील संबंधितांना सहभागी करून घेतले आहे.

याचा जणू काही पुरावाच म्हणून सर्वांनी इलेक्ट्रॉनिक प्लॅटफॉर्म वापरण्यातील सुलभता आणि प्रभावीपणा याबद्दल समाधान व्यक्त केले आहे आणि कौतुक केले आहे. यामुळे आयोगाला ग्राहकांच्या/संबंधितांच्या अगदी दारात सेवा देणे शक्य झाले आहे.

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

आयोगाच्या या नाविन्यपूर्ण कार्यपद्धतीचे कौतुक करणाऱ्या काही प्रतिष्ठीत व्यक्तींचा परिचय करून घेऊ आणि त्यांच्याच शब्दात त्यांनी काढलेले गौरवोद्गार ऐकू!

“

आयोगाने आपल्या कार्यपद्धतीत केलेली सुधारणा लक्षणीय असून खास करून कोविडच्या कालावधीत ई-सुनावणीच्या पद्धतीचा केलेला अवलंब कौतुकास्पद आहे. त्यामुळे कोविडच्या कठीण काळात माणसांनी एकत्र येणे टाळण्यासाठी तर मदत झालीच, परंतु बदलत्या तंत्रज्ञानाशी ताळमेळ राखण्यासाठी देखील त्याचा उपयोग झाला.

ई-सुनावणीची प्रक्रिया अतिशय उपयुक्त ठरली आहे, कारण त्यामुळे फाइलिंगची पद्धती अधिक सुलभ झाली आहे आणि ती अतिशय वेगळ्या प्रकारची आणि सहज समजणारी झाली आहे. त्यामध्ये सॉफ्ट कॉपीच्या स्वरूपात निवेदने सादर करण्याचा पर्याय उपलब्ध आहे ज्यामुळे केवळ पर्यावरणाचा फायदा होतो असे नाही तर त्रास देखील कमी झाला आहे.

आता संबंधितांना त्यांच्या कार्यालयात बसून सुनावणीसाठी उपस्थित राहणे शक्य होते आणि ह्या प्रक्रियेत तेथे बोलला जाणारा प्रत्येक शब्द अगदी स्पष्टपणे ऐकू येतो. त्यामुळे सकाळच्या गर्दीच्या वेळी प्रचंड वाहतुकीचा त्रास देखील सोसावा लागत नाही आणि त्याचबरोबर प्रवासात खर्च होणारा मौल्यवान वेळ देखील वाचतो.

विद्युत विनियमांच्या सर्वच बाबतीत एमईआरसीने नेहमीच पुरोगामी धोरण स्वीकारले आहे आणि देशातील अनेक ईआरसीजसाठी एक मार्गदर्शक संस्थेची भूमिका बजावत आहे.

मी विद्युत क्षेत्रातील अग्रणी संस्था असलेल्या एमईआरसीला हार्दिक शुभेच्छा देत आहे.

श्री. लोकेश चंद्रा, भा.प्र.से.

महाव्यवस्थापक, बृहन्मुंबई विद्युत पुरवठा आणि परिवहन उपक्रम

”

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

“

एमईआरसीद्वारा सर्वप्रथम सुरू करण्यात आलेली जन-सुनावणीची ही मिश्र पद्धती अन्य एसईआरसीसाठी अनुकरणीय तर आहेच, पण ज्यात जनतेला सहभागी व्हावे लागते अशा इतर अनेक न्यायिक/ अर्ध-न्यायिक संस्थांना देखील ही पद्धती तितकीच अनुकरण करण्यायोग्य आहे. यामुळे हजारो मनुष्य तासांची बचत होते, अनेक संबंधितांची प्रवासाची वेळ, प्रवासाचा खर्च यात बचत होते आणि त्यामुळे सदर प्रवासाशी संबंधित इंधन/ कार्बन उत्सर्जन यात देखील बचत होते. नियामक प्रक्रियेतील या नाविन्यतेसाठी मी एमईआरसीच्या संपूर्ण टिमचे अभिनंदन करतो आणि एमईआरसीने सर्वप्रथम अंमलबजावणी केलेल्या या उपक्रमात माझ्या संस्थेला सहभागी होण्याची संधी मिळाली त्याबद्दल मला अभिमान वाटतो!!

श्री. विजय सिंगल, भा.प्र.से.

अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महावितरण

”

“

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाद्वारा आयोजित ई-सुनावणीमध्ये अनेक फायदे आहेत: अधिक उपलब्धता, कमी खर्चिक प्रक्रिया, प्रवासाचा वेळ कमी होतो, कार्यक्षमतेत वाढ होते, पारदर्शकतेत सुधारणा होते आणि सर्व संबंधितांसाठी ती सोयीस्कर आहे. जन सुनावणीसाठी डिजिटल प्लॅटफॉर्मचा उपयोग करण्यामुळे निर्णय घेण्याच्या क्षमतेत परिवर्तन आणि सर्वसमावेशकता दिसून येते आणि त्यामुळे शेवटी अधिक सक्षम आणि ग्राहकाभिमुख विद्युत नियामक कार्यपद्धतीला चालना मिळते.

श्री. कंदर्प पटेल

व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी - अदानी इलेक्ट्रिसिटी

”

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

“

सर्व संबंधितांच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी ई-सुनावणीची प्रक्रिया सुरू करून माननीय आयोगाने जलद कार्यवाही करण्याचा आदर्श समोर ठेवला आहे. त्यामुळे कोणत्याही संबंधित पक्षकाराच्या सुरक्षिततेच्या बाबतीत अजिबात तडजोड न करता कोविडच्या कालावधीत आयोगाचे कामकाज अतिशय सुरळीत आणि अखंडित सुरू राहिले. अगदी दूरवरच्या खेडेगावातून देखील ग्राहक सुनावणीच्या प्रक्रियेत सहभागी होऊ शकत होते आणि त्यांचे मुद्दे थेट आयोगासमोर मांडू शकत होते हे पाहून अतिशय कौतुक वाटले. माननीय आयोगासमोरील संपूर्ण सादरीकरणाची प्रक्रिया आता अधिक सुरळीत आणि अखंडित बनली आहे. कागद आणि प्रत्यक्ष प्रवासांमुळे पर्यावरणाचा होणारा न्हास यांची आता बचत झाल्यामुळे त्याचा पर्यावरणावर एक सकारात्मक परिणाम झाला आहे. "डिजिटल आणि शाश्वत भारत" या व्हिजनसाठी योगदान दिल्याबद्दल टाटा पॉवर माननीय एमईआरसीची आभारी आहे.

डॉ. प्रवीर सिन्हा

मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक - दि टाटा पॉवर कंपनी लिमिटेड

“

कोविडच्या महामारीच्या कालावधीत प्रत्यक्ष सुनावणी घेणे शक्य नव्हते, त्यामुळे आयोगाने अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाच्या मदतीने याचिकांची ऑनलाईन सुनावणी घेण्यास सुरूवात केली आणि ही प्रक्रिया अतिशय सुरळीतपणे सुरू झाली. तांत्रिक व कायदेशीर दोन्ही बाबतीत आयोगाच्या ऑर्डर्सच्या गुणवत्तेत सुधारणा झाली आहे. सुनावणी वेळेवर होणे, सुनावणीच्या प्रक्रियेत वेळेची होणारी बचत, प्रकरणे जलद निकाली लागणे, एका दिवसात मोठ्या संख्येने प्रकरणे निकाली निघणे, प्रवास व याचिकांवर होणाऱ्या खर्चात बचत होणे, याचिकाकर्त्याला आरामशीर घरी किंवा कार्यालयात बसून सुनावणीला उपस्थित राहता येणे हे ई-सुनावणीचे फायदे आहेत. अशा प्रकारच्या ई-सुनावणीची पद्धत अशीच सुरू रहावी आणि आयोगाद्वारा ग्राहकांच्या हिताचे रक्षण केले जावे व त्याचप्रमाणे पूर्वीप्रमाणेच भविष्यात देखील समतोल दृष्टीकोन राखला जावा अशी माझी इच्छा आहे.

श्री. आर. बी. गोएंका

उपाध्यक्ष, विदर्भ इंडस्ट्रीज असोसिएशन

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

“

ई-सुनावणीचा उपक्रम सुरू करून कार्याचा प्रवास अखंड सुरू ठेवल्याबद्दल मी एमईआरसीचे अभिनंदन करतो. ई-सुनावणीमुळे ग्राहकांना आणि संपूर्ण महाराष्ट्रात सर्वदूर असलेल्या इतर सर्व संबंधितांना नियामक कार्यवाहीत सहभागी होणे शक्य झाले आहे. त्यामुळे पारदर्शकतेत देखील सुधारणा झाली, कारण कोणीही इच्छुक व्यक्ती आता ही प्रक्रिया प्रत्यक्ष पाहू शकतो आणि नियामक आदेश समजून घेऊ शकतो. सुनावणीचे थेट प्रक्षेपण करणारे महाराष्ट्र हे एकमेव राज्य आहे. मी आयोगाच्या संपूर्ण आयटी टिमचे आणि या उपक्रमात सहभागी झालेल्या इतरांचे खास करून अभिनंदन करू इच्छितो, ज्यांच्यामुळे ई-सुनावणीची प्रक्रिया कोणत्याही अडचणीशिवाय अगदी सुरळीत पार पडत आहे. ई-सुनावणीपूर्वी आयोजित केली जाणारी चाचणी प्रक्रिया, व्हिडिओ आणि अन्य स्पष्टीकरणात्मक दस्तऐवज आणि सर्वात महत्वाचे म्हणजे ई-सुनावणीच्या दरम्यान कोणत्याही तांत्रिक समस्येच्या तात्काळ निवारणासाठी आयटी टिमशी सहज संपर्क यासारख्या करण्यात आलेल्या विचारपूर्वक उपाययोजनांमुळे हे शक्य झाले आहे. ई-सुनावणी आणि ई-फायलिंग यासारख्या पायाभूत सुविधा सुरू करण्यामुळे, एमईआरसीद्वारा सर्व संबंधितांच्या याचिका आणि त्यावरील नियामक कार्यवाहीत पारदर्शकता आणि त्यांच्या उपलब्धतेबाबत एक नवे परिमाण निर्माण केले जाईल याचा मला विश्वास आहे. मी पुन्हा एकदा एमईआरसीचे अध्यक्ष, सदस्य, सचिव, संचालक आणि या उपक्रमात सहभागी संपूर्ण टिमचे हार्दिक अभिनंदन करतो.

श्री. शंतनु दीक्षित,
सदस्य, प्रयास (एनर्जी ग्रुप)

”

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

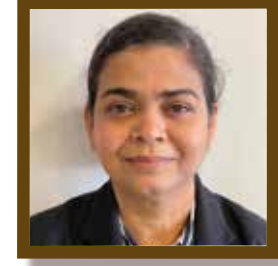
“

‘एमईआरसी’ ने ग्राहकांसह सर्व संबंधितांना नियामक व त्याचप्रमाणे निवाडा प्रक्रिया ई-सुनावणी द्वारे अगदी सहज उपलब्ध होतील याची काळजी घेतली आहे. यासाठी करण्यात आलेल्या उपाययोजना विक्रमी वेळेत पूर्ण करण्यात आल्या. त्यामुळे सर्व कार्यपद्धती अतिशय पारदर्शक पद्धतीने सहज उपलब्ध झाल्या. ही संपूर्ण प्रक्रिया आणि यासाठी निर्माण करण्यात आलेला प्लॅटफॉर्म अगदी अचूकपणे काम करत आहे. त्यामुळे सर्व नियमांचे पालन करून तंत्रज्ञानाची फारशी माहिती नसलेल्या व्यक्तींना देखील सहभागी करून घेणे शक्य झाले आहे.

अचानक उद्भवलेल्या परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी आणि दूरवरून देखील सहज उपलब्ध होईल अशा प्रकारे तयार करण्यात आलेल्या ह्या कार्यपद्धतीचे आता एका अतिशय उत्तम आणि प्रभावी व्यासपीठात रूपांतर झाले आहे आणि त्यामुळे त्या ठिकाणी प्रत्यक्ष उपस्थित न राहता देखील कार्यपद्धती सहज उपलब्ध होईल याची काळजी घेण्यात आली आहे.

हा प्लॅटफॉर्म देशातील एक उत्तम कार्यपद्धती आहे असे मला वाटते ज्यामुळे ई-सुनावणीची सुविधा उपलब्ध झाली आहे. अलीकडेच माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने ही ई-सुनावणीची प्रक्रिया अशीच सुरू रहावी आणि त्यासाठी उभारण्यात आलेल्या सुविधा बंद करू नयेत असा आदेश दिल्यामुळे, एमईआरसी द्वारा सुरू करण्यात आलेल्या ह्या आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या पायावर निर्माण झालेल्या प्लॅटफॉर्मचे महत्त्व प्रतिबिंबित झाले आहे.

दीपा चव्हाण,
वकील

”

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

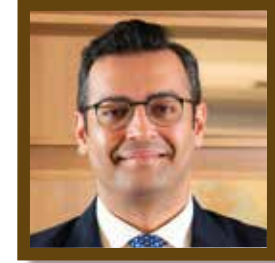
“

कोविड-१९च्या महामारीमुळे संपूर्ण जगातील न्यायालये व कायदेतज्ज्ञांना त्यांचे कामकाज व्हर्च्युअल पद्धतीत बदलणे भाग पडले. ह्या प्रवाहाला भारत देखील अपवाद नव्हता. ई-सुनावणीमुळे वकील, न्यायमूर्ती, साक्षिदार आणि पक्षकार यांना जगातील कोठल्याही ठिकाणाहून न्यायालयाच्या कामकाजात सहभागी होणे शक्य झाले. यामुळे न्यायालयापर्यंत प्रवास करून जाण्याची गरज राहिली नाही. तसेच वेळ व पैशाची देखील बचत झाली.

या परिवर्तनामुळे ज्यांना पूर्वी न्यायालयापर्यंत पोहोचता येत नव्हते अशा दुर्गम भागात राहणाऱ्या लोकांना देखील न्याय मिळविणे शक्य झाले. आभासी सुनावणीच्या बाबतीत महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने (एमईआरसी) स्वीकारलेली कार्यपद्धती हे एक उदाहरण आहे. एमईआरसीने कोविड-१९ च्या अगदी सुरुवातीच्या काळापासून ई-सुनावणी घेण्यास सुरुवात केली आहे आणि त्यासाठी दि. १४ नोव्हेंबर, २०२२ रोजी परिचालनात्मक कार्यपद्धती आणि प्रोटोकॉल जारी केले आहेत.

एमईआरसीची या संदर्भातील कार्यपद्धती म्हणजे एक आदर्श नमुना आहे, ज्याचे इतर आयोगांनी आणि न्यायालयांनी देखील अनुकरण केले पाहिजे. यामुळे भारतीय न्यायव्यवस्थेचे डिजिटायझेशन होण्यास मदत होईल आणि अधिक लोकांना, अधिक कार्यक्षम पद्धतीने व कमी खर्चात न्याय मिळू शकेल.

श्री. वेंकटेश,
वकील

”

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

जे वाट पाहतात त्यांना त्याचे फळ मिळू शकते...
परंतु फक्त उरले सुरलेले!

**आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या
पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!**

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

नोव्हेंबर २०२२ मध्ये आयोगासमोर मविनिआ (बहु-वर्षीय वीज दर) विनियम, २०१९ अंतर्गत मध्यावधी आढावा घेण्यासाठी २४ याचिका दाखल करण्यात आल्या होत्या, ज्यामध्ये जन सुनावणीची प्रक्रिया आयोजित करण्याची आवश्यकता होती. सर्वच ग्राहकांसाठी वीज दर निश्चित करण्याची प्रक्रिया अतिशय महत्त्वाची असल्यामुळे या याचिकांवरील सुनावणीसाठी मोठ्या संख्येने ग्राहक उपस्थित राहात असतात. यावेळी सुद्धा मोठ्या प्रमाणात ग्राहक उपस्थित राहतील हे अपेक्षित होते.

त्यामुळे आयोगाने वीज दर ठरवण्याच्या संबंधी याचिकांची प्रक्रिया सुरळीत चालावी यासाठी खालील प्रमाणे विशेष प्रयत्न केले आणि दिनांक २३ जानेवारी, २०२३ रोजी विशेष मार्गदर्शक सूचना जारी केली:

- १) ग्राहकांना त्यांच्या सूचना आणि हरकती ऑनलाइन सादर करता याव्यात यासाठी आयोगाने संकेत-स्थळावर 'पब्लिक कन्सल्टेशन' टॅब उपलब्ध करून दिले, तसेच पूर्वीच्या पद्धतीनुसार सूचना आणि हरकत यांची प्रत्यक्ष प्रत सादर करण्याचा पर्याय देखील उपलब्ध करून दिला.
- २) आयोगाने ई-जन सुनावणीच्या वेळी ज्यांना आपले मत मांडायचे आहे अशा व्यक्तींना ई-जन सुनावणीच्या यंत्रणेची आणि त्याच्या कामकाजाच्या पद्धतीची माहिती व्हावी यासाठी काही दिवस अगोदर चाचणी सत्र आयोजित केले होते.
- ३) आयोगाच्या संकेत-स्थळावर ई-जन सुनावणीचे प्रत्यक्ष प्रसारण केल्यामुळे ती सर्वांना पाहता आली.
- ४) मुंबईबरोबरच महाराष्ट्रातील ६ महसूल मुख्यालयात ई-सुविधा केंद्रे उभारण्यात आली होती. यामुळे ज्या ग्राहकांकडे कोणतीही डिजिटल माध्यमे उपलब्ध नाहीत त्यांना सुविधा केंद्रांना भेट देणे आणि ई-सुनावणीच्या प्रक्रियेत सहभागी होणे शक्य झाले.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

- ५) वीज वितरण कंपन्यांना सर्वसाधारण जनतेसाठी सूचना आणि हरकती दाखल करण्याची प्रक्रिया आणि ई-सुनावणीची प्रक्रिया स्पष्ट करून सांगणारा व्हिडिओ आणि ॲनिमेटेड फिल्म तयार करण्यास सांगण्यात आले होते. ही ॲनिमेटेड फिल्म या कंपन्यांच्या आणि आयोगाच्या संकेत-स्थळावर अपलोड करण्यात आली होती.
- ६) ज्यांनी सुनावणीच्या वेळी आपले मत मांडण्याची इच्छा व्यक्त केली अशा व्यक्तींना ई-सुनावणीच्या दिवशी किंवा दुसऱ्या दिवशी तशी संधी देण्यात आली.

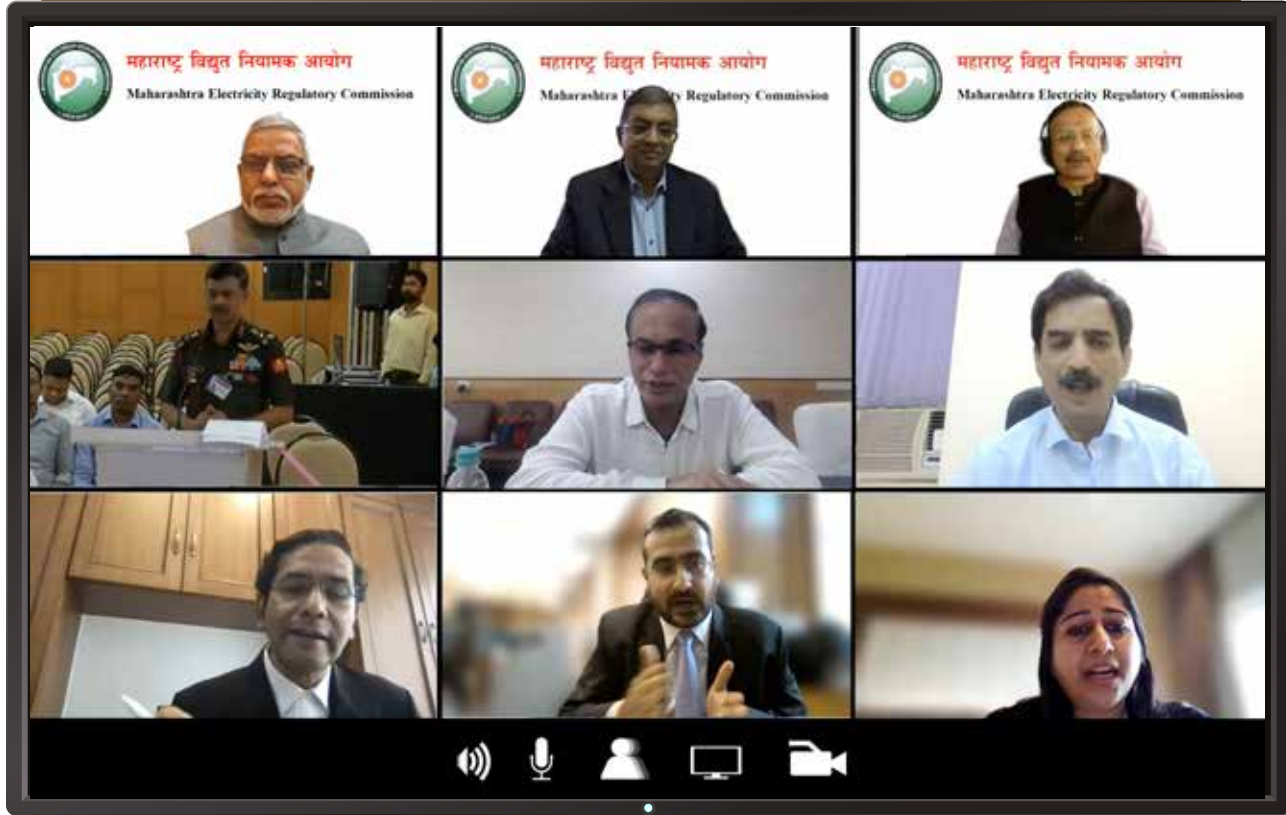
अशा प्रकारे उपाययोजना करण्यात आल्यामुळे लोकांनी मोठ्या संख्येने या प्रक्रियेत भाग घेतला. महावितरणच्या वीज दर याचिकेवर ई-जन सुनावणीच्या वेळी प्राप्त झालेल्या सूचना आणि हरकती मागील प्रत्यक्ष सुनावणीच्या वेळी मिळालेल्या सूचना आणि हरकतीच्या तुलनेत ३ पट होत्या.

त्याचप्रमाणे, अनेक ग्राहकांनी त्यांच्या स्वतःच्या परिसरातून ई-सुनावणीमध्ये भाग घेतला होता. त्यामुळे त्यांच्या वेळेची बचत झाली आणि सुनावणीच्या प्रत्यक्ष ठिकाणी प्रवास करण्याचा त्रास वाचला. अशा प्रकारे तंत्रज्ञानावर आधारित सुविधांचा उपयोग केल्यामुळे आयोगाला जनसामान्यांपर्यंत थेट पोहोचता आले.

डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

कोकण विभागासाठी ई-जन सुनावणीची तारीख: २९/०२/२०२३

कोकण महसुली विभागात एकूण २२८९ सूचना आणि हरकती प्राप्त झाल्या.
त्यापैकी १०८ उमेदवारांनी आपले मत मांडण्याची इच्छा प्रदर्शित केली.

डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

औरंगाबाद विभागासाठी ई-जन सुनावणीची तारीख: २५/०२/२०२३

औरंगाबाद महसुली विभागात एकूण ३६२ सूचना आणि हरकती प्राप्त झाल्या.
त्यापैकी २१८ उमेदवारांनी आपले मत मांडण्याची इच्छा प्रदर्शित केली.

डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

नाशिक विभागासाठी ई-जन सुनावणीची तारीख: २७/०२/२०२३

नाशिक महसुली विभागात एकूण १२१२ सूचना आणि हरकती प्राप्त झाल्या.
त्यापैकी २७२ उमेदवारांनी आपले मत मांडण्याची इच्छा प्रदर्शित केली.

डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

अमरावती विभागासाठी ई-जन सुनावणीची तारीख: ०२/०३/२०२३

अमरावती महसुली विभागात एकूण १८० सूचना आणि हरकती प्राप्त झाल्या.
त्यापैकी १६ उमेदवारांनी आपले मत मांडण्याची इच्छा प्रदर्शित केली.

डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

नागपूर विभागासाठी ई-जन सुनावणीची तारीख: ०३/०३/२०२३

नागपूर महसुली विभागात एकूण ४६९ सूचना आणि हरकती प्राप्त झाल्या.
त्यापैकी ३९ उमेदवारांनी आपले मत मांडण्याची इच्छा प्रदर्शित केली.

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

आघाडीवर राहण्यासाठी,
तुमच्या कल्पनाशक्तीच्या पंखांमध्ये ताकद असावी लागते!

The image features three interlocking gears of different sizes, held together by four hands. The gears are silhouetted against a bright, glowing sunset or sunrise sky, with the sun's light shining through the center of the gears. The hands are positioned at the top, bottom, left, and right, framing the gears. The overall composition is symmetrical and conveys a sense of unity and interconnectedness.

**एमईआरसी ई-नवीनता;
क्रांतीचे प्रेरणाकेंद्र!**

अशा प्रकारच्या तंत्रज्ञानाच्या उपयोगामुळे होणाऱ्या फायद्यांचा खाली आढावा घेण्यात आला आहे:

- १) पारदर्शकतेतील सुधारणा: सर्व ई-सुनावण्या/जन-सुनावण्या यांचे आयोगाच्या संकेत-स्थळावर उपलब्ध असलेल्या लिंकवरून थेट प्रक्षेपण करण्यात येते. त्यामुळे आता अनेकांना त्यांच्या मोबाईल/संगणकावरून कोठूनही सुनावणीत प्रत्यक्ष सहभागी होणे शक्य झाले. पूर्वी कोर्ट रूममध्ये होणाऱ्या सुनावणीत जास्तीत जास्त लोकांना सहभागी करून घेण्यात येणाऱ्या मर्यादांवर यामुळे यशस्वीपणे मात करण्यात आली आहे.
- २) प्रात्यक्षिकाची सुविधा: प्रत्येक ई-सुनावणीच्या अगोदर आयोजित करण्यात आलेल्या प्रात्यक्षिक/सराव सत्रामुळे सहभागींना ई-सुनावणीच्या कार्यपद्धतीची माहिती होते. फक्त नोंदणी केलेल्या सहभागींसाठी ई-सुनावणीमध्ये सहभागी होण्याची आणि इतरांना आयोगाच्या संकेत-स्थळावर उपलब्ध असलेल्या लिंकवरून ही प्रक्रिया पाहण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यामुळे ई-सुनावणीची प्रक्रिया कोणत्याही अडथळांविना आणि सुरळीत पार पडते.
- ३) सुनावणीची अधिक सुलभ प्रक्रिया: आता सर्व संबंधित व्यक्ती त्यांच्या स्वतःच्या ठिकाणाहून ई-सुनावणीला उपस्थित राहत असल्यामुळे, सुनावणीच्या दरम्यान कोणत्याही गोष्टी सादर करण्यासाठी त्यांच्यापाशी विविध प्रकारच्या सुविधा उपलब्ध आहेत. अशा प्रकारे तंत्रज्ञानावर आधारीत विविध सुविधांमुळे आयोगाला संबंधितांच्या दारापर्यंत थेट पोहोचणे शक्य झाले आहे.
- ४) दस्तऐवज/फाईलची सुलभ देवाणघेवाण: दस्तऐवजाच्या देवाणघेवाणीची सुविधा उपलब्ध झाल्यामुळे सुनावणीच्या प्रक्रियेवर अधिक लक्ष केंद्रित करणे शक्य झाले. तसेच ज्यांच्यापाशी संदर्भासाठी दस्तऐवज उपलब्ध नव्हते अशा व्यक्तींना सुनावणीच्या वेळी सदर दस्तऐवज उपलब्ध झाल्यामुळे प्रक्रिया समजावून घेणे सुद्धा शक्य झाले आहे.

- ५) **कागदाचा अपव्यय टाळणे व कार्यक्षमतेत सुधारणा:** पूर्वीच्या नियमांनुसार ६ छापील प्रती सादर करणे गरजेचे होते. आता आयोगाने त्यात बदल करून याचिका केवळ ई-फाईल करण्याची सुविधा उपलब्ध करून दिली असून आता छापील प्रती सादर करण्याची आवश्यकता नाही. यामुळे कागदांचा अपव्यय टाळणे आणि झाडे वाचवणे शक्य झाले आहे. त्याचप्रमाणे ई-फायलिंग कार्यपद्धतीमध्ये एकदा का एखादा दस्तऐवज अपलोड करण्यात आले की त्या विषयाच्या संदर्भातील सर्व संबंधित लोकांना ते उपलब्ध होतात. त्यामुळे प्रती पोहोचविण्यात होणारा विलंब आता टाळला जातो.
- ६) **कमी प्रवास अधिक संपर्क:** आयोगाच्या कर्मचाऱ्यांना आणि संबंधित व्यक्तींना कार्यालय/सुनावणीसाठी उपस्थित राहण्यासाठी मुंबईच्या उपनगरांमधून/ एमएमआरडीएच्या क्षेत्रात प्रवास करून आयोगाच्या कार्यालयात यावे लागत होते. डिजिटल माध्यमांचा उपयोग आणि घरून काम करण्याची पद्धती यामुळे महामारीच्या काळात प्रवास कमी करणे शक्य झाले. त्याचप्रमाणे आयोगाचे सर्व कामकाज डिजिटल पद्धतीने सुरू राहिले. वर्ष २०२०-२१ या महामारीच्या कालावधीत याचिका निकालात करण्याचा दर ६७% इतका होता, जो मागील वर्षाच्या ७१% इतक्या दराच्या जवळपास होता. अशाप्रकारे लॉकडाऊन आणि महामारीमुळे आयोगाच्या कामकाजावर कोणताही परिणाम झाला नाही. त्याउलट आयोगाला अतिशय सुरक्षित पद्धतीने आपल्या सर्वसामान्य जनतेपर्यंत पोहोचून अधिक कार्यक्षमतेने काम करणे शक्य झाले.
- ७) **अंतर कमी झाले - संपर्क वाढला:** आता लोकांना सुनावणीस उपस्थित राहण्यासाठी संपूर्ण भारतातून प्रवास करून मुंबईत येण्याची गरज नाही. आता ते ई-सुनावणीच्या व्यासपीठावरून उपस्थित राहू शकतात. त्यामुळे त्यांचा प्रवासाचा वेळ व खर्च वाचतो. त्याचा उपयोग ते इतर महत्त्वाच्या कामांसाठी करू शकतात.

डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्व!

एमईआरसी ई-नवीनता ;
क्रांतीचे प्रेरणाकेंद्र!

**मिळालेले यश कायम टेवायचे असेल
तर भविष्यासाठी तुमच्या योजना
सज्ज असल्या पाहिजेत!**

डिजिटल ध्येयनिष्ठ सर्जनशील एमईआरसीचे तत्त्व!

मिळालेले यश कायम ठेवायचे असेल
तर भविष्यासाठी तुमच्या योजना सज्ज असल्या पाहिजेत!

शाश्वत निरंतर टिकणाऱ्या गोष्टीलाच यश म्हणता येईल!

या संकल्पनेच्या यशस्वीरित्या अंमलबजावणीमुळे “एका संपूर्ण नव्या पातळीवर कार्यक्षम” अशा संस्थेचा उदय झाला, जी संपूर्ण उद्योगक्षेत्रासाठी प्रेरणेचा स्रोत बनली. आयोगाच्या अतिशय सूत्रबद्ध पद्धतीने काम करणाऱ्या टिमने लवचिकता, भविष्याचा विचार आणि कोणत्याही कार्याची उत्तम अंमलबजावणी अशा प्रकारे केलेले कार्य खऱ्या अर्थाने सर्वांसाठी आदर्श ठरले.

त्यामुळे आम्ही अशा प्रकारे धोपट मार्ग बदलणाऱ्या आणि नियमित संकल्पनांचा आधार न घेणाऱ्या या अद्वितीय अनुभवाची नोंद करण्याचा प्रयत्न करत आहोत. जीवनातील प्रत्येक क्षणी आणि प्रत्येक वेळी हा अनुभव संपूर्ण संस्थेच्या पातळीवर प्रेरणादायी ठरावा आणि प्रगतीपथावर त्याचे सहाय्य व्हावे अशी इच्छा आहे.

संकल्पना कितीही लहान किंवा मोठी असली तरी इच्छा असेल तर मार्ग सापडतोच. हा दस्तऐवज म्हणजे आयोगाच्या स्थितीस्थापकत्वाचे आणि जेव्हा कुठलाही मार्ग दिसत नाही तेव्हा तो शोधून काढण्याच्या निर्धाराने एक उत्तम उदाहरण आहे!

**डिजिटल
ध्येयनिष्ठ
सर्जनशील
एमईआरसीचे तत्त्व!**

आयोगाच्या डिजिटल
परिवर्तनामागील प्रेरणा शक्ती

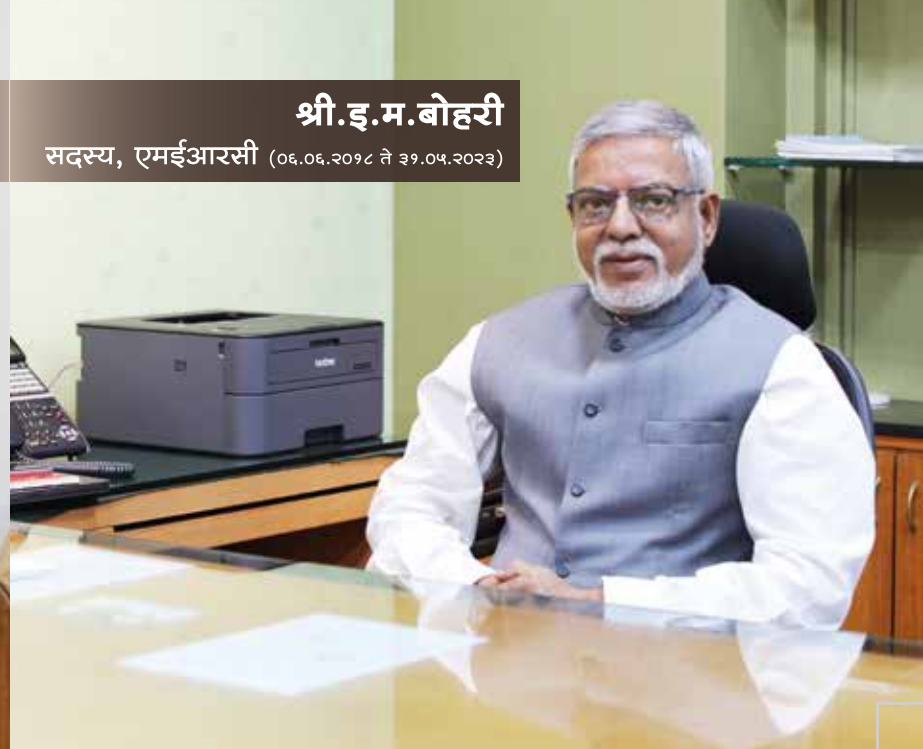
श्री संजय कुमार

अध्यक्ष, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग
(०८.०३.२०२१ पासून आजपर्यंत)

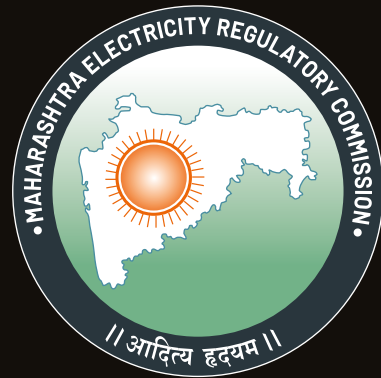
श्री.मुकेश खुल्लर

सदस्य, एमईआरसी (०६.०६.२०१८ ते ०५.०६.२०२३)

श्री.इ.म.बोहरी

सदस्य, एमईआरसी (०६.०६.२०१८ ते ३१.०५.२०२३)

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग
केंद्र क्र. १, जागतिक व्यापार केंद्र,
१३ वा मजला, कफ परेड, कुलाबा, मुंबई - ४००००५

e-mail:mercindia@merc.gov.in